

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Інститут комп'ютерних технологій, автоматики та метрології
кафедра “Електронних обчислювальних машин”

Звіт
з лабораторної роботи №2
дисципліни «Кросплатформні засоби програмування»
на тему: «КЛАСИ ТА ПАКЕТИ»
Варіант 14

Виконав: студент групи

KI-303

Левченко Д.О.

Прийняв:

Іванов Ю.С.

Львів – 2025

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №2

КЛАСИ ТА ПАКЕТИ

Мета роботи: ознайомитися з процесом розробки класів та пакетів мовою Java.

Теоретичний матеріал

Мова Java є повністю об'єктно-орієнтованою мовою програмування, тому вона дозволяє писати програми лише з використанням об'єктно-орієнтованих парадигм програмування, що базуються на понятті класів.

Необов'язковий специфікатор доступу `public` робить клас загальнодоступним. У кожному файлі з кодом програми може бути лише один загальнодоступний клас, ім'я якого співпадає з назвою файлу, та безліч класів без специфікатора `public`.

Ініціалізація посилання на об'єкт класу здійснюється за допомогою оператора `new` і вказування конструктора, який має збудувати об'єкт. Одержаний в результаті цих операцій об'єкт розташується у області оперативної пам'яті що зветься "куча".

При створенні об'єктів дозволяється суміщати оголошення та ініціалізацію об'єктів, а також створювати анонімні об'єкти. Якщо посилання на об'єкт не посиляється на жоден об'єкт, то йому слід присвоїти значення `null`. На відміну від полів-посилань на об'єкти, локальні змінні-посилання на об'єкти не ініціалізуються значенням `null` при оголошенні. Для них ініціалізацію посилання слід проводити явно.

Метод – функція-член класу, яка призначена маніпулювати станом об'єкту класу.

Методи можуть бути перевантаженими. Перевантаження методів відбувається шляхом вказування різної кількості параметрів та їх типів методам з однаковими назвами.

Конструктори, методи, та поля класу можуть бути відкритими (`public`), закритими (`private`) та захищеними (`protected`), що визначається специфікатором доступу.

Специфікатор доступу `public` робить елемент класу загальнодоступним в межах пакету (набору класів, з яких складається програма). Специфікатор доступу `private` робить елемент класу закритим (недоступним) для всіх зовнішніх відносно даного класу елементів програми (включаючи похідні класи). Специфікатор доступу `protected` робить елемент класу закритим (недоступним) для всіх зовнішніх відносно даного класу елементів програми, проте цей елемент буде загальнодоступним для похідних класів.

Якщо будь-який елемент класу не має специфікатора доступу, то цей елемент автоматично стає відкритим та видимим у межах пакету (не плутати з `public`). Всі елементи класу, що оголошені без використання ключового слова `static`, належать об'єкту класу. Тобто, кожен об'єкт класу містить власну копію цих елементів класу. Ключове слово `static` робить поле або метод членом класу, а не об'єкту, тобто вони є спільними для

всіх об'єктів класу. Оскільки клас існує завжди, на відміну від об'єктів, які створюються в процесі роботи програми, то статичні елементи класу доступні.

Пакет – це механізм мови Java, що дозволяє об'єднувати класи в простори імен.

Об'єднання класів в пакети дозволяє відділяти класи, що розроблені одними розробниками, від класів, що розроблені іншими розробниками, забезпечуючи тим самим унікальність імен класів в межах програми та усуваючи можливі конфлікти імен класів. Пакети можуть бути вкладеними одні в одних, утворюючи цим самим ієрархії пакетів. Будь-який зв'язок між вкладеними пакетами відсутній. Всі стандартні пакети належать ієрархіям `java` і `javax`, наприклад, `java.lang`, `java.util`, `java.net` тощо.

Завдання (Варіант №14)

- 1) Написати та налагодити програму на мові Java згідно варіанту. Програма має задовольняти наступним вимогам
 - програма має розміщуватися в пакеті **Група.Прізвище.Lab2**;
 - клас має містити мінімум 3 поля, що є об'єктами класів, які описують складові частини предметної області; **ВАРІАНТ ЗАВДАННЯ: Телевізор**
 - клас має містити кілька конструкторів та мінімум 10 методів;
 - для тестування і демонстрації роботи розробленого класу розробити клас-драйвер;
 - методи класу мають вести протокол своєї діяльності, що записується у файл;
 - розробити механізм коректного завершення роботи з файлом (не надіятися на метод `finalize()`);
 - програма має володіти коментарями, які дозволять автоматично згенерувати документацію до розробленого пакету.
- 2) Автоматично згенерувати документацію до розробленої програми.
- 3) Завантажити код на GitHub згідно методичних вказівок по роботі з GitHub
- 4) Скласти звіт про виконану роботу з приведенням тексту програми, результату її виконання та фрагменту згенерованої документації та завантажити його у ВНС.
- 5) Дати відповідь на контрольні запитання.

Виконання завдання

TelevisionDriver.java

```
package KI303LEVCHENKOLAB2;

import java.io.FileWriter;
import java.io.IOException;

/**
 * Клас Logger забезпечує логування повідомлень у файл.
 * Використовується для запису дій та подій, що відбуваються в програмі.
 */
public class Logger {
    private FileWriter fileWriter;

    /**
     * Конструктор створює об'єкт Logger для запису повідомлень у вказаний файл.
     *
     * @param fileName ім'я файлу для запису логів.
     * @throws IOException якщо виникає помилка при створенні або відкритті файлу.
     */
    public Logger(String fileName) throws IOException {
        fileWriter = new FileWriter(fileName, true);
    }

    /**
     * Метод записує повідомлення у файл логу.
     *
     * @param message повідомлення, яке потрібно записати у файл.
     * @throws IOException якщо виникає помилка при записі у файл.
     */
    public void log(String message) throws IOException {
        if (fileWriter != null) {
            fileWriter.write(message + "\n");
            fileWriter.flush();
        }
    }

    /**
     * Метод закриває файл логу, звільняючи всі ресурси, пов'язані з ним.
     * У разі виникнення помилки при закритті, повідомлення про помилку буде виведено в консоль.
     */
    public void close() {
        if (fileWriter != null) {
            try {
                fileWriter.close();
            } catch (IOException e) {
                System.err.println("Виникла помилка при закриванні файлу: " +
e.getMessage());
            }
        }
    }
}
```

Television.java

```
package KI303LEVCHENKOLAB2;

import java.io.IOException;

/**
 * Клас `Television` представляє функціональність телевізора, який можна вмикати,
 * вимикати,
 * змінювати канали, гучність, налаштовувати яскравість екрану, а також керувати через
 * пульт.
 */
public class Television {
    private Screen screen;
    private Speaker speaker;
    private RemoteControl remoteControl;
    private Logger logger;
    private boolean isOn;
    private int currentChannel;
    private int volume;

    /**
     * Конструктор без параметрів, який ініціалізує телевізор зі стандартними
     * налаштуваннями.
     *
     * @throws IOException якщо виникає помилка при роботі з логом.
     */
    public Television() throws IOException {
        this.screen = new Screen(50);
        this.speaker = new Speaker(100);
        this.remoteControl = new RemoteControl();
        this.isOn = false;
        this.currentChannel = 0;
        this.volume = 0;

        this.logger = new Logger("television_log.txt");
        logger.log(String.format("Телевізор %s створений.", this.toString()));
    }

    /**
     * Конструктор, який приймає параметри для ініціалізації телевізора.
     *
     * @param screen Об'єкт екрану.
     * @param speaker Об'єкт динаміка.
     * @param remoteControl Пульт керування.
     * @throws IOException якщо виникає помилка при роботі з логом.
     */
    public Television(Screen screen, Speaker speaker, RemoteControl remoteControl) throws
    IOException {
        this.screen = screen;
        this.speaker = speaker;
        this.remoteControl = remoteControl;
        this.isOn = false;
        this.currentChannel = 0;
        this.volume = 0;

        this.logger = new Logger("television_log.txt");
        logger.log(String.format("Телевізор %s створений.", this.toString()));
    }
}
```

```
* Вмикає телевізор.
*
* @throws IOException якщо виникає помилка при роботі з логом.
*/
public void turnOn() throws IOException {
    isOn = true;
    logger.log("Телевізор увімкнено");
    System.out.println("Телевізор увімкнено");
}

/**
 * Вимикає телевізор.
 *
 * @throws IOException якщо виникає помилка при роботі з логом.
 */
public void turnOff() throws IOException {
    isOn = false;
    logger.log("Телевізор вимкнено");
    System.out.println("Телевізор вимкнено");
}

/**
 * Перемикає на наступний канал.
 *
 * @throws IOException якщо виникає помилка при роботі з логом.
 */
public void changeChannelUp() throws IOException {
    if (isOn) {
        currentChannel++;
        logger.log(String.format("Перемкнуто на канал %s", currentChannel));
        System.out.printf("Перемкнуто на канал %s\n", currentChannel);
    }
}

/**
 * Перемикає на попередній канал.
 *
 * @throws IOException якщо виникає помилка при роботі з логом.
 */
public void changeChannelDown() throws IOException {
    if (isOn && currentChannel >= 1) {
        currentChannel--;
        logger.log(String.format("Перемкнуто на канал %s", currentChannel));
        System.out.printf("Перемкнуто на канал %s\n", currentChannel);
    }
}

/**
 * Збільшує гучність телевізора.
 *
 * @throws IOException якщо виникає помилка при роботі з логом.
 */
public void volumeUp() throws IOException {
    if (isOn && volume < 100) {
        volume++;
        speaker.setVolume(volume);
        logger.log(String.format("Гучність збільшено до %s", volume));
        System.out.printf("Гучність збільшено до %s\n", volume);
    }
}

/**
 * Зменшує гучність телевізора.
```

```

*
* @throws IOException якщо виникає помилка при роботі з логом.
*/
public void volumeDown() throws IOException {
    if (isOn && volume > 0) {
        volume--;
        speaker.setVolume(volume);
        logger.log(String.format("Гучність зменшено до %s", volume));
        System.out.printf("Гучність зменшено до %s\n", volume);
    }
}

/**
 * Змінює розмір екрану телевізора.
 *
 * @param size Новий розмір екрану (у дюймах).
 * @throws IOException якщо виникає помилка при роботі з логом.
 */
public void changeScreenSize(int size) throws IOException {
    screen.setSize(size);
    logger.log(String.format("Розмір екрану змінено на %s дюймів", size));
    System.out.printf("Розмір екрану змінено на %s дюймів\n", size);
}

/**
 * Змінює яскравість екрану телевізора.
 *
 * @param brightness Нова яскравість (0-100).
 * @throws IOException якщо виникає помилка при роботі з логом.
 */
public void adjustBrightness(int brightness) throws IOException {
    if (isOn) {
        screen.setBrightness(brightness);
        logger.log(String.format("Яскравість екрану встановлено на %s", brightness));
        System.out.printf("Яскравість екрану встановлено на %s\n", brightness);
    }
}

/**
 * Замінює батарейки в пульті керування.
 *
 * @throws IOException якщо виникає помилка при роботі з логом.
 */
public void changeRemoteBatteries() throws IOException {
    remoteControl.changeBatteries();
    logger.log("Замінено батарейки в пульті керування");
    System.out.println("Замінено батарейки в пульті керування");
}

/**
 * Перевіряє стан телевізора.
 *
 * @return Рядок зі станом телевізора (ввімкнений/вимкнений, канал, гучність).
 * @throws IOException якщо виникає помилка при роботі з логом.
 */
public String checkStatus() throws IOException {
    String status = "Телевізор " + (isOn ? "увімкнено" : "вимкнено") +
        ". Канал: " + currentChannel +
        ". Гучність: " + volume;

    logger.log(String.format("Перевірено стан: %s", status));
    System.out.printf("Перевірено стан: %s\n", status);
    return status;
}

```

```

}

/**
 * Закриває логер для збереження даних у файл.
 *
 * @throws IOException якщо виникає помилка під час закриття логера.
 */
public void closeLogger() throws IOException {
    logger.close();
}
}

```

Screen.java

```

package KI303LEVCHENKOLAB2;

/**
 * Клас `Screen` представляє екран телевізора з можливістю налаштування розміру та
 * яскравості.
 */
public class Screen {
    private int size;
    private int brightness;

    /**
     * Конструктор для створення екрану з вказаним розміром.
     *
     * @param size Розмір екрану у дюймах.
     */
    public Screen(int size) {
        this.size = size;
        this.brightness = 50; // За замовчуванням яскравість встановлена на 50
    }

    /**
     * Встановлює новий розмір екрану.
     *
     * @param size Новий розмір екрану у дюймах.
     */
    public void setSize(int size) {
        this.size = size;
    }

    /**
     * Встановлює новий рівень яскравості екрану.
     *
     * @param brightness Нова яскравість екрану (0-100).
     */
    public void setBrightness(int brightness) {
        this.brightness = brightness;
    }
}

```

Speaker.java


```

package KI303LEVCHENKOLAB2;

/**
 * Клас `Speaker` представляє динамік телевізора з можливістю налаштування гучності.
 */
public class Speaker {
    private int maxVolume;
    private int currentVolume;

    /**
     * Конструктор для створення динаміка з вказаною максимальною гучністю.
     *
     * @param maxVolume Максимальна гучність динаміка.
     */
    public Speaker(int maxVolume) {
        this.maxVolume = maxVolume;
        this.currentVolume = maxVolume / 2; // За замовчуванням встановлюється половина
від максимальної гучності
    }

    /**
     * Встановлює нову гучність для динаміка. Якщо вказана гучність перевищує
     * максимальну, вона автоматично обмежується максимальним значенням.
     *
     * @param volume Нова гучність.
     */
    public void setVolume(int volume) {
        this.currentVolume = Math.min(volume, maxVolume);
    }
}

```

RemoteControl.java

```

package KI303LEVCHENKOLAB2;

/**
 * Клас `RemoteControl` представляє пульт керування телевізором з можливістю заміни
батареєнок.
 */
public class RemoteControl {
    private boolean hasBatteries;

    /**
     * Конструктор для створення пульта керування.
     * За замовчуванням батареєнки присутні.
     */
    public RemoteControl() {
        this.hasBatteries = true;
    }

    /**
     * Змінює батареєнки у пульті керування.
     * Після виконання методу батареєнки вважаються заміненними.
     */
    public void changeBatteries() {
        this.hasBatteries = true;
    }
}

```

Logger.java

```
package KI303LEVCHENKOLAB2;

import java.io.FileWriter;
import java.io.IOException;

/**
 * Клас Logger забезпечує логування повідомлень у файл.
 * Використовується для запису дій та подій, що відбуваються в програмі.
 */
public class Logger {
    private FileWriter fileWriter;

    /**
     * Конструктор створює об'єкт Logger для запису повідомлень у вказаний файл.
     *
     * @param fileName ім'я файлу для запису логів.
     * @throws IOException якщо виникає помилка при створенні або відкритті файлу.
     */
    public Logger(String fileName) throws IOException {
        fileWriter = new FileWriter(fileName, true);
    }

    /**
     * Метод записує повідомлення у файл логу.
     *
     * @param message повідомлення, яке потрібно записати у файл.
     * @throws IOException якщо виникає помилка при записі у файл.
     */
    public void log(String message) throws IOException {
        if (fileWriter != null) {
            fileWriter.write(message + "\n");
            fileWriter.flush();
        }
    }

    /**
     * Метод закриває файл логу, звільняючи всі ресурси, пов'язані з ним.
     * У разі виникнення помилки при закритті, повідомлення про помилку буде виведено в консоль.
     */
    public void close() {
        if (fileWriter != null) {
            try {
                fileWriter.close();
            } catch (IOException e) {
                System.err.println("Виникла помилка при закриванні файлу: " +
e.getMessage());
            }
        }
    }
}
```


Відповіді на контрольні питання

- 1) Синтаксис визначення класу. `[public] class Name {}`
- 2) Синтаксис визначення методу. `[public] returnType nameMethod(param){}`
- 3) Синтаксис оголошення поля. `[public] тип fieldname;`
- 4) Як оголосити та ініціалізувати константне поле? `[public] static final [int] CONSTANT_NAME = 100;`
- 5) Які є способи ініціалізації полів? Пряма ініціалізація при оголошенні, Ініціалізація в конструкторі, Ініціалізація через блок ініціалізації або статичний блок.
- 6) Синтаксис визначення конструктора. `public ClassName (param){}`
- 7) Синтаксис оголошення пакету. `package com.example.myapplication;`
- 8) Як підключити до програми класи, що визначені в зовнішніх пакетах? `import com.example.otherpackage.ClassName;`
- 9) В чому суть статичного імпорту пакетів? Дозволяє імпортувати статичні поля або методи класу, щоб використовувати їх без вказування імені класу.
- 10) Які вимоги ставляться до файлів і каталогів при використанні пакетів? Ім'я пакету має відповідати структурі каталогів. Файли класів мають бути розміщені в каталогах, що відповідають іменам пакетів.

Висновок: Я ознайомився з процесом розробки класів та пакетів мовою Java.